

Motion till riksdagen 2021/22:3143

av **Ann-Sofie Lifvenhage (M)**

En reformerad hälso- och sjukvårdslag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga initiativ till att tydliggöra i hälso- och sjukvårdslagen att vården har ett ansvar för att tidigt koppla in patientens arbetsgivare i en rehabiliteringsprocess eller för att undvika en sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vården bör kunna remittera till företagshälsovården då en anställds ohälsa kan antas bero på omständigheter i arbetsmiljön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt arbetsmiljölagen är arbetsgivares ansvar för medarbetares hälsa långtgående. I praktiken är det dock svårt för arbetsgivaren att ta detta ansvar på grund av att man ofta blir involverad sent i den nedåtgående hälsoutvecklingen. Den anställde som exempelvis får problem med värk i kroppen eller utbrändhet på grund av problem på arbetsplatsen uppsöker sannolikt sin vårdcentral för att få hjälp. Även om problemen kan härledas till arbetsplatsen så blir sannolikt de första åtgärderna sådant som sjukskrivning, besök hos sjukgymnast respektive psykolog samt eventuell medicinering. Det kan till och med, i bästa fall, vara så att de sistnämnda insatserna blir aktuella före en sjukskrivning.

Arbetsgivarens ansvar för en såväl fysiskt som psykosocialt god arbetsmiljö är långtgående, likaså ansvaret för att hjälpa den anställde tillbaka i arbete och att förebygga frånvaro från arbete.

Om den anställdes första kontakt med hälso- och sjukvården resulterar i olika insatser men inte någon sjukskrivning kommer arbetsgivaren sannolikt att vara helt okunnig om den anställdes ohälsa. Vid en sjukskrivning bör en varningsklocka ringa hos arbetsgivaren om att något inte står rätt till.

Efter ett par månaders sjukskrivning kallar Försäkringskassan den sjukskrivne och arbetsgivaren till ett trepartssamtal om man anser att sjukfrånvaron har en koppling till arbetsplatsen. Om allt fungerar som det ska.

I de fall åtgärder hade kunnat vidtas på arbetsplatsen för att undvika en sjukskrivning har viktig tid förflutit när väl arbetsgivaren blir kontaktad. Såväl arbetstagaren och arbetsgivaren som samhället som helhet förlorar på detta, både ekonomiskt och i form av välbefinnande för den försäkrade. Därför vore det önskvärt att primärvården får ansvar för att, med patientens medgivande, kontakta arbetsgivaren för att denna ska kunna vidta nödvändiga åtgärder så snart man anser att en patients ohälsa kan vara relaterad till arbetsplatsen.

Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen föreslog att det skulle förtydligas i hälso- och sjukvårdslagen att hälso- och sjukvården skulle ha detta ansvar. Detta har dock inte regeringen tagit hänsyn till, och problemet med att arbetsgivaren kommer in alldeles för sent för att kunna ta sitt lagstadgade ansvar kvarstår.

Regeringen borde ta initiativ till en ordning som tydliggör att hälso- och sjukvården tidigt kopplar in en persons arbetsgivare, då detta är motiverat, i en rehabiliteringsprocess eller för att undvika en sjukskrivning. Detta skulle kunna ske genom ett förtydligande i hälso- och sjukvårdslagen av deras ansvar för att kontakta arbetsgivaren och genom att göra det möjligt för hälso- och sjukvården att remittera en person till företagshälsovården.

Ann-Sofie Lifvenhage (M)